

STRATEGIA ECONOMICA

Strategia este aplicarea constructiei euristice pentru a analiza lumea si pentru a genera evaluari normative ale viitoarelor potentiiale ale implementarii.Numele iminente in strategie sunt adesea asociate cu euristica,e.g.Poter si industria pozitionarii,Hamel si Prahalad si miezul competitiv.Cercetarile strategice reflecta idei competitive despre cum arata lumea,sau de ce are ea nevoie.Cu toate acestea, ca si echivalentii lor in inginerie sau arhitectura, cautarile strategice se deosebesc de practici prin atentia acordata articularii teoriei si probei.Este aceasta "atingere" a designului practicarii serioase,printr-o investigare a constructiei teoretice adeguate ce este marca aplicarii stiintei in scolile profesionale.(Simon,1969).

Exista o dezbatere curenta in strategia cautarii intre importanta pentru o firma de a se "pozitiona" pe piata sau de a optine resurse unice.Ned Bowman(1995)a facut acesta deosebire dintre strategiile care privesc in oglinda si cele ce privesc dincolo de sticla transparenta.In vremurile contemporane cautarile strategice,resursele si teorile de cunoastere ale firmei sunt priviri interioare,pe cand pozitia pietei si analizarile industriale sunt priviri exterioare.

Nu este surprinzator ca in timpul reconstructiei si reingineriei ,cautarile strategice ar trebui sa-si schimbe accentul de pe analizarile industriale pe sursele interne ale avantajelor competitive.Accentul curent in privirea in oglinda pune intrebarea :cum sa alegi intre alternative.Resursa de baza si teorile cunoasterii vad unicele capabilitati ale firmei ca temelie de sustinere a rupturilor.Aceste apropieri impart ideea comună ca strategia aleasa presupune capabilitatea implementarii viziunii.O euristica adeguata spre de a identifica capabilitatile cerute sa sustina o strategie este notiunea nucleului(mijlocului) de competenta,propusa da Hamel si Prahalad(1994).Si inca ,este adesea observabil ca Hamel si Prahalad(1994)esential inverseaza nucleul(mijlocul) resursei de baza vazute ca strategie prin sustinerea analizei spatiului alb in topografia pietei ca afaceri existente spre a identifica viitoarele valori ale exploatarii.

Ideea nucleului(mijlocului)competitiv si spatiului alb impart puternice paralele cu aplicatiile euristice ale teoriei optiunii realela strategie,cum investitiile in exploatare creeaza capabilitati spre a se adresa oportunitatilor viitoare.In aceasta privinta, o optiune reala este puternic evocata de distinctia dintre exploatare si explorare(Hedlund si Rolander,1990 ;Martie,1991).Firmele,ca sisteme de adaptare ,incearca o balanta intre rafinarea proceselor existente si exploatarile de variatie pe noile tehnici.Analizele statistice au decis sa aloce eforturi tuturor acestor activitati complicate,deoarece eforturile curente in termeni scurti devin eficiente si depasesc eforturile lungi de explorare.(Martie 1991).

Teoria organizationala a fost usurata de imbratisarea ideii ca organizatiile pot exploata in mod protector riscul in loc de a-l absorbii.Cu toate acestea,daca firmele si mediul lor inconjurator sunt angajate intr-o coevolutie dinamica ca cea sugerata de Lewin,Caroll,si Long (1998) ,atunci este util pentru o firma sa pondereze meciul(disputa)dintre viitoarele sale medii si capabilitati.Noi propunem ca teoria optiunilor reale ofera o fundatie teoretica adeguata pentru cautarea euristică,spre identificarea capabilitatilor valoroase si a activitatilor exploratorii.Decand capabilitatile sunt platforme ce creeaza un set generic de resurse ,ele reprezinta investitiile in oportunitatiile viitoare(Kogut si Kulatilaka,1994).Deosebirea dintre exploatare si explorare are o corespondenta exacta in diferenta dintre evaluarea neta prezenta si cea optionala.Atractia superficiala a optiunii reale gandite este o caracteristica evidenta in a forta managerii sa gandeasca asupra valorii flexibilitatii in a raspunde evenimentelor incerte. Contributia fundamentala este de a cere ca evaluarea plasata pe o strategie sa fie derivata de sursele externe de informare,ca piata.In concluzie,evaluare optiunilor reale,apropie resursa de baza vazuta cu industria pozitionata prin disciplinarea analizei evaluarii capabilitatilor printr-un test al pietei.

Avantajul stabilirii fundamentelor teoretice la conceptele euristicice este abilitatea de a rezolva contradictii si de a lega fenomene asemanatoare inrudite.La discutia de mai sus ,adaugam trei paradoxuri si demonstram relatiile dintre ele.Acestea sunt :

- 1.Euristicile strategice cuprind o combinatie intre o privire interioara (i.e oglinda teoriilor resursei de baza)si o analiza exterioara(fereastra in pozitionarea pietei).
- 2.Organizatiile sunt inerte si inca succesul depinde de flexibilitate.
- 3.Organizatiile au proprietatea unei « evitari incerte »si inca cresterea lor depinde de exploatarea in medii cu risc ridicat.

Incepem prin a caracteriza evaluarea si limitele euristicii.Apoi dezvoltam folosirea optiunii reale ca euristica si aratam cum s-a intemeiat aceasta prin trei cai :resursa de baza a firmei,teoria traditionala organizationala si sistemul complex adoptiv.Un concept central in teoria organizationala este inertia, al carui echivalent in economia finantelor este notiunea de « irreversibilitate »in mod critic la adresa optiunii reale.Argumentul pe care noi l-am dezvoltat este ca, capacitatile reflecta investitiilor irreversibile datorita rapiditatii transformarii cunoastintei organizationale intr-o firma.Aceaasta cunoastere este compusa dintr-un set de elemente tehnologice si organizationale, foarte mult in spiritul traditiei socio-tehnice.Dificultatile pe care le infrunta o firma sunt acelea ca imbunatatirile ofera un avantaj competitiv, im acelasi timp generand un nivel inalt al inertiei ce inhiba firma de la schimbarea radicala.

Examinam aceste idei printr-o *descriere* matematica a problemei de a adopta schimbarea radicala.Formalitatatile noastre clarifica ca beneficiul optiunii reale euristicice este impunerea unui test al pietei spre a obtine evaluarea capabilitatilor.Permite deasemenea o definitie precisa a nucleului(centrului) competitiv derivat din evaluarea resurselor date de mediu.Intentia noastra in aceasta descriere este de a arata ca teoria optiunilor reale duce la patrunderea in cel mai mare paradox care se afla in mijlocul dintre teoria organizationala,strategie si economia financiara.

Euristica

Urmand distinctiile facute in stiintele cognitive,separam euristica in constructii sale cognitive si regulile de cautare.O constructie euristica cognitiva se refera la reprezentarea la reprezentarea problemei si a spatiului solutiei.Regulile euristicice de cautare sunt algoritmurile ale caror solutii se gasesc in solutiile spatiului reprezentat(1).

Simon(1969)introduce doua dintre aceste elemente prin definirea euristicii ca si cautarii procedurale in distingerea substantivelor rationale ale economiilor si cautarilor eficiente.Simon noteaza ca solutiile la multiplele probleme nu sunt schimbatoare,cum ar fi cautarile algoritmice si nu pot determina la infinit raspunsuri optime.Problema schimbarii este ilustrata in mod clasic de problema calatoriei vanzatorului al carui obiectiv este acela de a minimiza costurile calatoriei persoanei ce are de vizitat 50 de orase.

Strategia adesea are nivelul sau de complexitate si deasemenea adesea lipseste metoda determinare a solutiei optime.Pentru a stii daca o firma ar trebui sa intre intr-o afacere particulara,este important a intelege costurile si calitatea produsului sau serviciului ce poate fi livrat.Este deasemenea important,in mod frequent,de a intelege raspunsul concurrentilor la intrarea concurrentiala a unei inovatii si implicarile legate de atribute(pretul si calitatea).Acestea sunt doua decizii,una determinand capacitatatile si alta strategia pietei .Problema dimensionalala in identificarea tuturor acestor elemente si

in intelegerea interactiunilor sale defineste in mod rapid o analiza declarativa(i.e.evaluarea prezentului net)sau o cautare exhaustiva procedurala peste toate combinatiile.

Euristica are avantajul de a insuma cateva inclinatii cognitive,dar ca si cost.Intr-un studiu asupra programului unei intrprinderi ,Bowman(1963)afirma ca managerii ar avea rezultate mai bune daca ar folosii estimari liniare din experienta proprie decat sa incerce sa optimizeze fiecare situatie.Managerii ar face mai bine sa retransmita dupa experientele euristicice decat sa caute a optimiza fiecare situatie.In practica incercarea de gasire a strategiilor optime poate fi foarte scumpa sau poate fi influentata de efecte recente(e. g.sosirea unei noi informatii) .Kunreuther(1969)modifica aceste constatari ceea ce duce la o imbunatatire a deciziilor.

Unul dintre meritele euristicii este utilitatea sa in practica.Unul dintre cunoscatorii teoriei organizationale este March cat si Simon cu a sa notiune de rutini care este un decret organizational al euristicii in a rezolva probleme.Studiile despre inovatie arata schimburi remarcabile intre costuri si timpul pentru inovatii.

Constant, deoarece dezvoltarea si utilizarea euristicii sunt situate in contexte particulare care sunt doar partial intelese,ele pot fi aplicate gresit.Experimentele lui Cohen si Bacdayan(1994) ilustreaza aceste schimburi dintre rutina ca euristică si aplicatiile gresite.Studiile lor arata ca intr-un simplu joc de carti rutina euristică ghidează(conduce) comportamentul jocului.Rutinele cele mai bune,desigur,erau asociate rezultatelor celor mai bune.Cand jocul s-a schimbat ,jucatorii au tendinta de a se angaja in « transferul negativ »,care este :ei transfera euristică noului joc chiar si intr-un mod neadegvat.Acest transfer negativ este un exemplu al cursei de competenta.

Strategia este,atunci,aplicarea euristicii imperfecte in rezolvarea problemelor si a aplicatiilor.Spre deosebire de aceasta,euristică implicită ce reprezinta ceea ce Argyris si Schoen(1978) numesc “teorii in folosinta”,strategia formală aplica scheme explicite pentru căutarea deciziilor adegvate.Totusi,teoriile fundamentale ale acestei euristicii sunt adesea doar implicită.Chiar si euristicile explicite pot fi aplicate unor contexte inadegvate daca presupunerile se dovedesc a fi gresite.Decand complexul interactiunilor marcheaza alegerea organizacionala potentialul pentru denaturarea cognitiva al problemei este larg.Astfel,un viitor important al oricărui cadru de munca este procesul de descoperire si de experimentare.

Pe acest proces euristică opțiunilor reale încearcă să il evaluateze și să il impună.Dacă strategia este văzuta ca o sansă a capabilităților ce oferă flexibilitatea adegvată ieișirilor,atunci este critic să încerci să deduci valoarea designului și investiției ce oferă flexibilitatea în a răspunde oportunităților.O organizație ,nu poate,orice ar fi,sa cheltuiasca toate resursele sale pe căutări și nu poate ignora importanța schimbărilor și a evoluției.O opțiune euristică reală este o cale de a discerne valoarea partilor particulare de explorare în evaluarea mediilor.

Strategii si optiunii reale

Conceptul central ia nastere la sfârșitul anului 1980 în timpul dezvoltării ingerieriei prin achiziționarea unor noi tehnici de informare.Este un răspuns direct la célébra influență financiară a piețelor financiare dominate pentru prima dată de investitorii institutionalni.Formularea datei de Hamel și Prahalad(1994)sugerează că data initială este în spiritul intelegerii strategiei voite de firma ,ce trebuie pusă într-o competență distinctă,idee a lui Selznik(1957).Această competență este definită de trei attribute :trebuie să fie extinsă unor piețe multiple,trebuie să fie greu de imitat, și trebuie să satisfacă carierile diverse ale clientului.

Teoriile fundamentale la acest punct de vedere sunt,multiple,deoarece cunoasterii ii este greu sa imite teoriile evolutioniste ale dezvoltării firmei.O opțiune reală este definită printr-o decizie de investiție ce este caracterizată de incertitudine,pregatirea discretă a sistemului managerial spre a fi exercitat la timpul potrivit,si ireversibilitatea.

Acstea trei elemente sunt cerute impreuna in aplicarea optiunilor reale euristice.O optiune are valoare doar daca exista nesiguranta,prin definirea sursei relevante a nesigurantei care este nu este triviala.Un element important al designului este garantarea discretionii.

Ireversibilitatea este o trasatura usor exagerata si consta in incapacitatea de revizuire a unei investitii sau decizii.Ireversibilitatea este o idee suptila ce poarta notiunea de sageata a timpului.De exemplu,decizia de a face astazi o investitie poarta riscul ca bunurile investite sa poata fi vandute ca discount.De fapt,decizia de scoatere a produsului este probabil cuplata cu realizarile generale cunoscute ale pietei.Un exemplu clasic este categoria BCG a unui produs « caine »divizat,pe care o firma trebuie sa il scoata constientizand ca exista o piata.

Cu toate acestea ,abilitatea de a scoate o performanta este dupa cum afirma Winter in 1987 rareori exercitata fara a se incuraja unele pierderi in investitia originara.In acest context,ireversibilitatea este incapacitatea de a recuperă costul investitiilor deja facute pentru produsul divizat.

Conceptul de irreversibilitate este criticat de catre capabilitatile organizationale ca fiind sursa valorii optiunilor reale.Ireversibilitatea nu inseamna ca firmele nu se pot schimba,sau ca transformarea nu ar fi posibila.Inseamna ca beneficiile nete ale transformarii se schimba in concordanta cu valorile pietei plasate pe valoarea bunurilor transformate.Credinta ca transformarea adesea duce la esec este motivata de costul schimbării.Dar clar,daca o firma nu are presiuni competitive ,va implementa procesul de transformare.Din aceasta cauza beneficiile transformarii declarate ca si competitori ele insele adopta noi calitati ,si astfel firma infrunta problema irreversibilitatii.O intarziere micsoreaza costul,dar transformarea va venii prea tarzii.

Deoarece timpul este ca o sageata,decizia de intarziere ,producerea de investitii in cunoastere a trebuit sa introduca o noua piata ce are un timp subscris.Valorile acestei decizii vor fi diferite daca vor fi considerate anual ;alte firme l-ar fi putut introduce si rupturile timpurii vor fi disipate.Decand strategia necesita decizia de a investii in capabilitati decat in a sustine strategia unei piete ,de departe aceste investitii demonstreaza ca firma nu are optiunea de a lansa strategia daca piata devine favorabila.Cu toate acestea nu toate capabilitatile sunt ireversibile.Esecul unei firme in investirea informatiilor tehnologice la un moment dat nu exclude contradictiile exterioare ale unor asemenea servicii in viitor.Dar cel mai probabil,oportunitatea de a investii se va diminua in timp,deoarece vin altele sa construiasca sau sa ceara capabilitatile necesare.

Astfel ,ireversibilitatea are rolul ca bunul sa fie « rar » si dificil de replicat intr-un timp util pentru a suporta o strategie intr-un timp particular.Daca, prin aceasta imitatie si substitutie , acest factor va fi mai abundant in viitor si valorile sale vor fi mai putine, valoarea importanta este realizata dar prin investiile curente in exploatarea oportunitatilor trecatoare(3).Dupa Barney(1986) crearea fisurilor este intamplatoare.Daca managerii intelegh valoarea procesului de creatie ,cunoasterea prin imitatie va duce la imediata eroziune a acestor fisuri.Factorul stategic de piata prezent va permite arbitrarea acestor bunuri pentru a garanta o reintoarcere competitiva pe pietele financiare.

Un nucleu(mijloc) competitiv este,in mod constant,un factor rar,asa cum il defineste Barney(1986),care desemneaza optiuni complexe asupra oportunitatilor viitoare .Diferenta importanta dintre aceasta declaratie a resursei de baza a firmei, facuta precipitat, si nucleul(mijloc)competitiv cu insistentele sale tarzii asupra valorii unei resurse deriva din folosirea lor nesigura si viitoare.In sensul in care Barney evaluarile pietei inapoi in identificarea lor ca bunuri unice ,este de observat ca valorile de pe piata sunt folosite ca potentiiale bunuri ce pot fi folosite de catre firme.Dierickx si Cool(1989) noteaza ca inferenta lui Barney este incompleta :ca aceste firme trebuie sa aiba informatii diferite ignorand sageata timpului(sau ceea ce numesc ei « intelegerea timpului »).La o patrundere ,plauzibila,interioara este de observat ca firmele difera in setul oportunitatilor lor.In mod constant unele firme vor descoperii proiecte profitabile ,acolo unde « fisurile excesive » castiga in organizare lor, nu capital fizic, ci bunuri.

Aceasta concluzie este destul de banala , cu exceptia punctului important de emphaza unde saracia nucleului(mijlocului) competitiv trebuie sa fie reflectata in echilibrul preturilor financiare.Incercarile pietei de a evalua saracia acestor bunuri ,de a genera bani in momentul de fata si in viitor da firmei pozitionari pe piata.Este o constanta necesara dar nu suficienta.Mai tarziu,acesta saracie este interesata daca concurrenta permite firmei sa achizitioneze o pozitie competitiva pe piata.

Unii scriitori reusesc sa faca aceasta informatie impreuna.Spre exemplu :Teece,Pisano si Shuen care scriu : « *Definim acela competente ce definesc afacerile fundamentale ale firmelor sa nucleu(centru). Nucleul(centrul) competentelor trebuie sa derive din toate domeniile firmelor respective,produselor si serviciilor...Gradul dupa care un nucleu(mijloc) este distins depinde de cat de bine este inzestrata firma in comparatie cu competitorii sai, si cat de greu le este competitorilor in a raspunde competentelor.* » Aceasta informatie ,serioasa este incompleta.In final ei noteaza ca deosebirile depend de nivelul bunurilor si de dificultatea lor in a fi copiate.

Elementul lipsa in aceasta analiza este ,desigur,aluziile lui Barney la factorul de piata lipsa.O firma poate fi inzestrata cu decizii clare dificil pentru concurrenta de imitat.Cu toate acestea,intrebarea importanta este daca aceste bunuri,pe care le putem numii doar generic cunostintele firmei,nu sunt utile doar aplicatiilor curente ,dar si celor viitoare.Aceasta intrebare nu este raspunsul la notiunea capabilitatilor dinamice ,sau a celor combinate,doar daca criteriul normativ este identificarea si investitia in nucleul(mijlocul) competitiv in vederea folosirii lui viitoare.Acest criteriu,prin definitie,trbuie sa ia in consideratie plata si pozitia firmei .Aceasta obiectie nu este daunatoare ,deoarece este usor de imaginat ca fara disciplina pietei in analize ,potentialii candidati pentru nucleul(mijlocul) competent se vor multiplica rapid.

Mai este inca un mod de gandire asupra acestei probleme,asa cum sugereaza Winter(1987),ca o largire a formularii de-alungul liniilor controlului optim.Winter(1987) declara : « Din teoriile evolutionare vine ideea ca o descriere de baza poate include comportamentul organizational al partenerilor sau rutinele ce nu sunt maniabile la schimbarile rapide ,ca si ... mai conventionala definire a bunurilor .Pe aceasta ruta o varietate a consideratiilor ce cad sub rubrici ca de exemplu *cunoasterea sau competenta* pot intra in situatii strategice descriptive ».Aceasta sugestie pare ciudata deoarece controlul optim cere o incredere excesiva in rationalizarea si cunoasterea deciziilor luate,o incredere pe care Nelson si Winter (1982) au criticat-o sever.Cu toate acestea ,nu este o euristică gresita (Winter foloseste acest termen)daca cateva din patrunderile unei capabilitati adeguvate sunt specificate corect.O formulare conventionala este descrierea caracteristicilor de baza ,si permiterea luarii deciziei de a face o discretie asupra catorva variabile,e.g.tehnologiile.

Invatarea centrala a unui cadru strategic optim este acela ca nucleul(mijlocul)competitiv nu este simplu,este unic intr-o firma fiind greu de imitat.Nucleul(mijlocul) competitiv este in mod definitiv identificat prin piata evaluarii plasata deasupra bunurilor lipsa.Cu toate acestea,strategia nu a fost in stare de a oferi o euristică care sa ghideze cautarea nucleului(mijlocului) competitiv si dezvoltare sa,deoarece nu relateaza in mod explicit evaluarea bunurilor lipsa prin piata alegerii capabilitatilor.

Organizarea ecologica a ireversibilitatii investiilor

Dintre organizarile majore,organizarea ecologica este cea mai adeguata in teoretizarea relatiei dintre mediul inconjurator si bunurile organizationale.Exista o ironie in aceasta contemplare ,deoarece optiunile sunt investitii in oportunitate ,zone in care organizarile ecologice incep cu premiza ca firmele sunt inerte.Pentru acest lucru si McKlvey(1999) noteaza ca mediul se schimba mai rapid decat organizarile,există valoare in bunurile investite pentru a raspunde schimbarilor viitoare.

Strategia literara ironia ca valoarea competitiva a firmei ramane in sprijinul bunurilor.Leonard-Barton(1992) stabileste in mod critic ca nucleul(mijlocul) competitive este si rigid.De fapt,cum am si argumentat,daca bunurile nu erau lipite,investitiile ar fi ireversibile si nu ar mai

avea nici o valoare sa investesti in practicile de anticipare ale viitorului.Inca ,in acest paradox guverneaza,realitatea ca rigiditatea este un atribut necesar in avantajul competitiv.

Conceptul de capabilitati centrale impune investitii exploratorii pentru a ascunde viitoarele decizii.Teoria organizationala are o istorie nesigura ca stabilire a conceptului(nucleului) tehnic al unei organizatii.Prin propunerea ideii de *evitari nesigure*.

,March si Simon(1958) sugereaza ca designul unei organizatii serverste functiei variatiei eliminatorii.Aceasta idee apare si in cartea de cotitura a lui Thompson(1967), carte ce analizeaza caile principale utilizate de firme pentru a se feri de incertitudine.In mod similar ,Pfeffer si Salanik(1978) motiveaza ca teoria resurselor dependente este o creatie a mecanismelor organizationale spre a reduce nesiguranta.

Contributia organizarii ecologice a fost aceea de a formula explicit relatia dintre mediul nesigur si strategiile organizationale in programarea dinamica.In particular Hennan si Freeman (1977) disting relatia dintre mediile care se schimba usor si cele a caror schimbare este granulata,mai abrupta.Distinctia dintra aceste doua genuri de nesiguranta implica faptul ca in mediile granulare si nesigure ,generalistii s-ar descurca mai bine decat specialistii.Aceasta notiune de generalisti este definita operational in munca lor empirica.

Punand stresul sau pe inertie ,este surprinzator,fara indoiala,ca organizarea ecologica impune optiuni de gandire.In incadrarea optiunilor,generalitatile sunt organizatii ale caror competente sunt robuste de-alungul vietii lor viitoare.Formularea facuta de Tuma si Hannan(198*)face analogia dintre optiuni si strategia supravietuirii mai explicita.Ei noteaza ca modelul hazardului este o probabilitate de ascundere a unei limita ridicate intr-un proces de difuzare stohastic care guverneaza cresterea organizatiei.Intocmai,probabilitatea de exersare a optiunii este hazardul ascunderii limitei unui proces de difiziune.Diferenta dintre cele doua abordari ,bine intelese,este ca o optiune model considera ca limita ridicata, care este,probabilitatea de marire a cresterii prin exercitiu ,minimizeaza hazardul.Calitatile inertiale ale unei organizatii sunt in mod constant centrale intelegerii valorii bunurilor unei firme in dezvoltarea sa viitoare.

Problema limitei in organizarea ecologica se bazeaza pe aceleasi presupuneri ca si in optiunile reale,numite,ca o organizatie consta intr-o rezerva de resurse inerte si ireversibile.Organizarea ecologica,ca si cea teoretica in general ,cauta sa separe viitorul exterior al organizatiei care poate fi usor schimbat si sa schimbe formele periferice de cele inerte si de aici *nucleul(mijlocui)*.Dupa Thompson ,nucleul(mijlocul) a fost frequent vazut ca tehnic,un punct de vedere adoptat si de Scott(198...).

Aceasta notiune de distanta si periferie in nucleu este una dintre conceptecele cele mai dificile in stiinta ,si este inca gasita in conceptecele organizationale fundamentale sau in inovatii.Aceste concepte impart ideea ca firmele pot fi plasate in spatii multii dimensionale reprezentand diferite combinari ale practicilor organizationale si teoretice.Pentru a simplifica aceste dimensiuni,luam in considerare doua spatii dimensionale cu o coordonare ce reprezinta o combinare a practicilor organizationale si teoretice.Notiunea de inertie pune intrebarea daca este mai usor sa te misti pe langa dimensiunile tehnologice sau organizationale.

Literatura de specialitate asupra inovatiilor a implementat faptul ca dimensiunea tehnologica este in mod special problematica prin emphaizarea difereniei dintre dimensiunea tehnologica si cea a inovatiilor radicale.Dimensiunea unei organizatii apare ca independenta de aceasta consideratie.Dimensiunea de organizare a lui Thusman si Anderson (1986) a descoperit faptul ca in interior inovatiile pot fi caracterizate ca radicale .Motivarea conduce in final la consideratia ca radicalitatea inovatiilor are mai putin legatura cu tehnologia noua care este in conformitate cu cunoostiintele existente ale firmei,i.e.modurile prin care munca este organizata si puterea distribuita.

Unea dintre cele mai intalnite probleme in comportamentul organi-zational este esecul in identificare clara a disputelor dintre tehnologie si structurilor organizationale.Dosi si Kogut propun ca esecul de a gasi relatii robuste a fost dublat de tendinta de teoretizare a unui element la

corespondentul sau, ca volumul inalt la ierarhia verticala. Rezultatele empirice nu arata ca acestea sunt complementare cand alti factorii sunt controlati. In mod alternativ corespondenta poate fi set la set ,unde nu set organizational practica incursinni intr-un set al tehnologiei. Datele pot sa nu dezvaluie ca A si B sunt complementare ;tot ceea ce observam este A si C si D si B. Descoperirile recente ale lui MacDuffie(1996) asupra « legaturilor » dintre practicile resurselor umane practicate in industria masinilor indica ca exista o logica ce leaga practicile organizationale una de alta si de tehnologii. Experienta General Motors si a altor fabricii de masini indica ca adoptarea noilor tehnici ale capabilitatii si vitezei necesita schimbari ale automatizarii si organizarii.

Deacrierea capteaza deasemenea si ideea coevolutiei tehnologiei si organizatiei prin doua cai. In primul rand, tehnologia si organizarea nu reprezinta insarcinari la intamplare, dar nici simpla lor cuplare nu este la discretionia managerului. Mai degrabă, cuplarile principiilor tehnice si organizatorice sunt constranse a fi rezonabile corespondentei set cu set. Cu toate acestea, in interiorul acestor dezvoltari con-stranse, imbunatatirile in tehnologie si organizare sunt corelate prin deprinderea experimentală. De exemplu, introducerea echipamentului modern de a schimba sasiul de la o linie(de asamblare) catre urmatoarea ceruta de inovatia organizatorica pentru a mari « puterea » procesului de munca in serie intr-o fabrica. Altfel spus, tehnologia si organizare sunt dinamic cuplate in evolutia lor.

Costurile alternarii puterii cupleaza componente ale tehnologiei si organizatiei ce implica faptul ca firmele vor persista prin vechile lor metode, pe langa cele noi achizitionate. Aceasta persistenta defineste un domeniu al inertiei . Deoarece schimbarea organizationala este disruptiva si are discontinuitati , managerii evita sa schimbe radical organizarile lor,sperand ca viitorul va da medii adegvate. Contrar, valorii normative in a raspunde flexibilitatii,inertia este rational incurajata in medii volatile inalte daca schimbul este costisitoare si mediu granular.

Figura 2 o ilustrare simpla a acestui punct. O firma poate alege intre doua sisteme complementare, numite varietatea joasa si respectiv ridicata. Faptul important este ca valoarea relativa in castigarea varietatii capabilitatii este suficienta sa echilibreze costurile schimbarii discontinuie. Datorita nesigurantei asupra evolutiei valorii varietatii si costurile de adoptare , managerii in mod rational ar putea alege sa folosesc vechile tehnici inainte de a fi siguri de dezvoltarile viitoare. Inertia, atunci, nu este o simpla proprietate a alipire ci reflecta asteptari privind valoare si costurile schimbarii. Inertia este marita de incertitudine ,deoarece managerii exita in mod rational sa mareasca costul schimbarii capabilitatilor care pote devenii usor nevaloros daca mediul revine la stare sa anterioara.

Odata ce permitem inertiei sa fie iesirea nu numai costul schimbarii,dar si asteptările privind stabilitatea mediului, var permite posibilitate ca managerii sa inlocuiasca in mod rational riscurile viitoare prin explorare. Organizatia trateaza inertia ca o organizatie exogena calitatilor mediului. In mod clar, in mediile nesigure ridicate, nu numai generalismul este recompensat, dar astfel vor fi adoptate explorari ale oportunitatilor viitoare. In momentul de fata, pentru o extindere surprinzatoare, organizarea cologica o fost silita sa recunoasca implicarile strategice asa cum acestea doresc. Este o contributie critica deoarece succesul unei firme este influentat de mediul exterior . Cu toate acestea , impunerea asumarii inertiei uneori limitata la un « mij-loc(nucleu)tehnic » neaga capacitatea inovativa a organizatiilor si a firmelor.

Din punct de vedere al organizarii ecologice o firma ar trebui sa experimenteze in activitati ce ii promoveaza supravietuirea(Lewin si Volderba,1999). In acest sens, organizarile ecologice ofera o iesire din privirea interioara din punctul de vedere al resursei de baza al strategiei. Pentru a marii supravietuirea viitoare,o firma ar trebui sa investeasca in platforme ce corespund asteptarilor privitoare evolutiei mediului inconjurator. Firmele care construiesc platforme generale le folosesc mai degrabă pentru a supraviețui si pentru a crește(Kim si Kogut,199*). Este exact aceasta evaluare a corespondentei dintre explorarea noilor capabilitati si evolutia mediului pietei ce este oferita prin aplicarea optiunilor euristic reale.

Sistemele de adaptare complexe si teoria optiunilor

Un marcat viitor al sistemelor complexe este recunoasterea ca schimbarea mediului este marcata de o taiere neliniara(Lewin si Volderba,1999).O optiune este definita,bineintele,prin intoarceri ce nu sunt liniare si contingente la statutul stochastic al lumii.De acum incolo,nu mai este surprinzator ca evaluarea este adevarata pentru evaluarea actiunilor manageriale intr-un complex si in medii neliniare.

Literatura de specialitate in teoria organizationala (e.g.Tushman si O'Reilly,1997 ;Brown si Eisenhardt,1998) a recunoscut in anii recenti ca valoarea flexibilitatii raspunde nesigurantei radicale ca o aptitudine organizationala.Din perspectiva ghidarii deciziilor proactive ,investirea in flexibilitatea este in general o declaratie de a servi ca euristică ce ghideaza alegerea experimentului.Pentru a intelege ceea ce inovatia trebuie sa aleaga si ce fel de flexibilitate sa dezvolte este necesara evaluarea pe langa experimente si o consideratie a profilului orientarii inovatoare.Pentru aceasta,trebuie sa punctam cat mai detaliat stochastica mediului la cercetarile noilor combinatii ale elementelor organizationale si tehnologice. Orientarea este conturul performantei generat de agregarea fiecarei pozitii a firmei intr-un spatiu multidimensional dat configuratia resurselor sale.

O euristică utilă in acest caz de reprezentare este cunoasterea valorii schimbarilor directionale in orientare.Valuarea schimbarii resurselor, care este, schimbarea pozitiei,in aceasta orientare o evaluare a costurilor schimbarii impotriva recompenselor viitoare necunoscute.Acesta este ceea ce teoria optiunii face ;pune valoare in investitia in capacitatea de a schimba pozitia in orientare .

Sistemul de adaptare complex a gasitca este mai dificil sa dea sfaturi euristice decat sa creeze un proces la care sa raspunda cu nesiguranta.La aceasta conclusie grijuile la rezorvarile speciale ale complexitatii ,Cohen (1999) concluzioneaza « ca tinta eforturilor recente nu este in mod special o teorie care care prevede ceea ce un sistem complex trebuie sa faca ,ci mai degraba munca de cadru » .Cu toate acestea ,definitiv,munca de cadru rebuscă sa ofere o decizie euristică pentru a evalua posibilitatile.Recomandarea generala pentru o actiune este incurajarea explorarii si experimentarii.Brown si Eisenhardt(1998)conecteaza probele explice cu optiunile de gandire : « *Probele sunt ...valoroase deoarece pot fi folosite in crearea optiunilor pentru viitor.In miscarile rapide si industriile competitive inalte ,este dificil sa prezici viitorul.Date fiind aceste nesigurante ,optiunile sunt in mod special utile deoarece dau managerilor multiple raspunsuri.Cand viitorul va sosi ,managerii vor avea cat mai probabil ceva de facut pe care il pot ajusta cum se cuvine ».*

Dificultatea consta,bineintele,de a avea o euristică care ofera posibilitatea alegerilor ; atentia managerilor si resursele financiare nu pot suporta toate proiectele experimentale.

Brown si Eisenhardt sugereaza ca o alegere experimentală ar trebui sa se balanseze intre trecut si viitor .Aceasta metafora recunoaste ca deciziile sunt parti dependente si resurse curente care reflecta ireversibilitatea resurselor. Binamintea,daca viitoare evolutie a oportunitatilor era evidentă, atunci o firma ar putea sa-si focalizeze eforturile de schimbare intr-o singura directie.Cu toate acestea ,o euristică in alegerea probelor este ceruta.

Balding si Clark propun o apropiere reală a optiunilor pentru intelegherea modulelor cand performantele exterioare sunt necunoscute.Valoarea explicită a activitatii experimentale ridică o iesire importantă a designului unei firme.Se pare,ca cel mai bun design in explorare este bazat pe module diferite ,de unde o firma poate alege cele mai bune componente.Decand modulele pot fi privite ca experimente independente,o inferenta rezonabila este ca firma,ca si piata,trebuie sa fie desemnata pe langa echipe independente.

Baldwin si Clark analizeaza in mod precis aceasta intuție prin modulararea valorii modularitatii ca optiuni sub presupunerea independentei pe langa module sau proiectele de dezvoltare.

Cadrul euristic a lui Baldwin si Clark nu pot cu toate acestea sa fie aplicate cazului schimbarilor radicale.

O descriere formală

Pentru a treca o euristica a optiunilor reale intr-o teorie pozitiva, am indicat fregvențele în strategie, în organizarea ecologică și în sistemele complexe prin fuziunea a trei concepe: factorul rar și bunul fundamental, ireversibilitatea și inertia și orientarea dificila și valorile optiunii. Pentru a face aceste perechi explicite prezentăm alaturat o descriere formală ce plasează euristica optiunilor reale în teoria organizatională. În primul rand alipirea combinarilor tehnologice și organizationale cere o notiune a timpului, care este după cum indică ireversibilitatea prin evaluarea pietei bunurilor organizationale. În al doilea rand, distanța în combinațiile discrete rezultă dintr-o diferență radicală dintre învățare și recombinarea modulelor. În ultimul rand nesiguranta poate fi descompusă în măsurile continue și granulare ale schimbării.

Avantajul acestei descrierii formale este de a face explicită evaluarea optiunii implicând inertia și mediul nesigur în teoriile organizationale. Cel mai adesea acest lucru indică nu numai dificultatea tehnică în a trata inovațiile revolutionare. Indică deosemenea și caile potențiale pentru aplicațiile gresite (transferul negativ) ale unei optiuni euristiche reale.

Privind în afara firmei : Pretul pietei

Cum trebuie să evaluăm o investiție în noile capabilități (oportunități)? În mod clar, valoarea unei oportunități nu depinde nimai de bunuri interne dar și de cum aceste bunuri sunt dezvoltate în condițiile externe ale pieței. Exploatarea evaluării unei oportunități va fi trecută ca urmând o strategie într-o piată particulară. Pe de altă parte, evaluarea exploatarii va depinde de alegerea unei strategii pe o piată încă necunoscută.

Unde evaluarea competenței unui nucleu (mijloc) nu poate fi determinată usor prin citirea preturilor zilnice, pretul unui bun corelat într-un factor de piată relevănt reprezintă punctul initial de plecare. Evaluarea oportunităților este dedusa din observarea dinamicii preturilor.

Pentru a lamuri presupunerea, considerăm, încă o dată, importanța pregătirii (incadrearea) optiunilor reale. Bunurile organizationale ale firmei furnizează o opțiune pentru a cheltui o sumă fixă pentru a procura nouă capacitate prin achiziționarea unui bun fizic la sfârșitul unui an. Dacă opțiunea este exercitată, atunci valoarea rezultatului proiectului are riscul caracteristic firmelor comerciale existente. De exemplu o firma farmaceutică este considerată o intrare în biotecnologie. Are o capacitate puternică în dezvoltarea stupefiantelor (medicamentelor) convențională care furnizează o opțiune pentru a intra în biotecnologie la un preț estimat. Acest cost este idiosyncrat pentru această firmă. Oricum odată ce a intrat pe piată, noua afacere prezintă un risc de piată similar cu alte firme biotecnologice. Acest exemplu ilustrează de ce pretul altor firme nu determină valoarea capacitatii de bază intrucât costul intrării costul intrării este idiosyncrat pentru fiecare firmă. Oricum, pretul dinamic al altor firme furnizează informația despre factorii care influențează valoarea optiunii pentru a intra pe această piată.

Valoarea optiunii financiare depinde de cota pretului curent. Întrucât sursa acestei nesigurante este pretul de piată al pietei financiare comerciale, optiunile financiare pot fi în mod dinamic copiate cu un portofoliu de acțiuni (capital) și riscul investițiilor libere. Ca rezultat, derivatele pot fi evaluate fără cunoștiințele necesare beneficiului castigat prin bunul financiar fundamental.

Pentru un caz important, Black, Merton, Scholes au obținut această valoare datorită unei formule de preț. Simplă, dar critică, inovația a fost pentru ei o recunoaștere; cu ajutorul computerului portofoliului copiat, valoarea optiunii poate fi perfect urmarită prin poziția pe piata de capital. Oricum, este neplacut că optiunile reale pot fi copiate perfect cu bunurile comerciale. Replica poate cere folosirea produsului sau preturile agentului. Chiar și atunci când sunt comercializate în mare masură, preturile pot fi aproape nesigure, nu trebuind să fie apreciate la o rată egală cu riscul echilibrat adaptat beneficiului. În schimb, proprietarii bunurilor reale vor culege beneficiile diverselor avantaje și

infrunta costurile ce afecteaza beneficiile totale.In asemenea cazuri,evaluare necesita cunostinte ale dinemicii actuale a preturilor agentului si riscul echilibrat adaptat beneficiului.

Ca o prime propunere ,noi sugeram ca cea mai interesanta metoda teoretica pentru a identifica bunul corelativ potrivit este de a descompune pretul de piata intr-o serie de atribute care patrund prin paravanul venitului firmei pentru a vedea bunurile fundamentale.Intrucat acasta analiza este fara discutie grea,ar trebui anulata (evocata) aceea care contine atat influenta pietei comerciale financiare pentru a intelege bunurile si cresterea derivatelor pentru a apara componente specifice riscului firmei.Din acest punct, valoarea capacitatii depinde de contributia sa la pretul produsului sau preturile agentului al caror risc este trasferat de bunurile comerciale in economie.Valoarea capacitatii este astfel obtinuta prin functia specifica profitului,folosind aceste preturi ca un argument.

Un exemplu simplu este microprocesorul,cum pretul adaptat calitatii poate fi exprimat ca raportul pretului pentru procesarea vitezei.O crestere in procesarea vitezei implica faptul ca pretul pentru un « mips » a scăzut.Acest pret adaptat calitatii iesirii introduce functia prodicatorului de cipuri.Astfel dinamica pretului cipurilor conduce direct fluxul monetar asteptat de la operarea bunurilor ca atare si exersarea posibila a optiunii de exploatare a investitiei posibile.Pretul « bunului strategic » nu este, totusi valoarea optiunii.Mai dragabia din cauza corelatiei in dinamica preturilor,observatiile miscarilor pretului bunului strategic sunt folositoare pentru evaluarea bunurilor firmei.Astfel ,informatica cunoscuta public a bunurilor strategice nu distrug valoarea optiunilor firmei,deoarece capacitatatile organizationale nu pot fi imitate prin simpla cunoastere a pretului lor.Si totusi este deja cunoscut pretul bunurilor corelate strategic pe piata pe care managerii pot introduce valoarea optiunilor reale inradacinate in capacitatatile organizationale.

Cu scopul de a identifica si a evalua competenta de baza,trebuie sa specificam evolutia preturilor ajustate calitatii, Φ .Totusi intrucat Φ nu este doar o securitate pura ,dar este pretul observat al agentului specific,caracteristicile pretului sau nu trebuie sa evolueze in concordanta cu caracteristicile riscului echilibrat.Oferta locala,conditiile cerute si invatiile tehnologice determina evolutia lui $\theta\Phi$ .Noi vrem sa sortam ,evolutia nesigurantei de falimentul discret.Presupunem ca Φ este determinat exogen si caracterizam evolutia sa din procesul stochastic,unde μ este rata de crestere asteptata a lui Φ , σ este schimbarea brusca, ΔZ_t este standardul normal distribuit,dq este procesul *Poisson* ,cu parametrii intensitatii λ si κ este procentajul aleator al amplitudinii conditionate asupra evenimentului in curs *Poisson*.

Schimbarile in pretul adaptat calitatii pot reflecta schimbari imprevizibile in preferintele consumatorului sau in schimbarea tehnicii.De exemplu,o crestere a pretului uleiului ar putea determina consumatorii sa prefere masinile ce economisesc in consumarea combustibilului.Atata timp cat aceste schimbari sunt usoare ,pare rezonabil sa atragi aceasta nesiguranta in schimbare.Aceasta limita reprezinta nesiguranta,in mediul din jurul varfului local.

Alte schimbari pot fi mai radicale si apar ca saruturi *Poisson* discontinuie ,cum ar fi aparitia noilor inovatii organizationale sau masuraea granularitatii mediului.Aceste schimbari ar aparea ca salturi bruste ala pretului pentru o firma.

Pretul adaptat calitatii pentru a construi un model de evaluare , infrunta posibile probleme.Argumentul care depinde de premiza este acela ca profitul riscului valorii inovatiei este traversat de pretul adaptat calitatii.Totusi modelul pretului adaptat calitatii este bazat pe un model al industriei comerciale si poate suferii erori.Mai mult pretul adaptat calitatii nu poate urmari perfect valoarea inovatiei si introduce o « eroare de utmarire ».In cele din urma nefiind un pret sigur,pretul adaptat calitatii poate stabilii o valoare de convenienta ce nu este usor de observat sau estimat.Pentru evaluarea arbitrara ,componentele gresite trebuie sa fie independente si sa nu prezinte un risc permanent.

In asemenea cazuri poate fi necesar sa vezi preturile pentru inovatie prin ochii expertilor.Cel mai puternic argument este ca informatica despre inovatie este cel mai bine inteleasa in interiorul firmei.Asemenea informatie trebuie sa fie ,din motive de concurenta pastrata in interiorul

firmei. Prin urmare opinia unui expert poate furniza o metoda mai buna pentru a forma repartitiile, distribuirile probabile pe viitoarea piata pentru o noua afacere.

Privind in interiorul firmei : Seturi de capacitate

Chiar daca doua firme concureaza in aceeasi industrie pe aceeasi piata, miscarea in preturile bunului strategic influenteaza diferit valoarea lor din cauza relatiei dintre capacitatatile firmei si sansele(oportunitatile)de profit. Pentru a descrie aceasta in mod eficient, am folosit notiunea de distante care noi am aratat-o a fi o propunere comună in strategie, ecologie organizatională si sistemele complexe-intre combinatiile discrete ale tehnologiei si elementele organizationale ce definesc capacitatea. Noi dezvoltam mai intai notiunea de set de competenta si apoi definim functia profitului firmei in relatia cu setul sau practic organizational si tehnologic.

O firma are un set de capacitatii $c \in C$ unde C este setul tuturor capacitatilor realizabile(posibile). Ca un exemplu, luam cazul in care C contine productie « in masa » si « slaba » cu structurile organizationale asociate. Fiecare familie a productiei tehnice poate contine multe tehnologii distincte. Oricum, ele sunt unite cu aceeasi structura organizationala. Prin urmare o formatie tehnologica se refera(cuprinde)toate tehnologiile care pot fi operate in interiorul fiecarei organizatii.

Sa presupunem ca firma foloseste in momentul de fata tehnologie din familia productiei de masa,i.e. $c^i_m \in c_m \subseteq C$. Problema firmei este sa decida ce capacitatii ar trebui sa foloseasca in perioada actuala. Posibilitatile pe care le are sunt : (a) sa continuie sa foloseasca c^i_m ; (b) sa continuie in acelasi mod dar sa faca imbunatatiri tehnologice prin folosirea unei productii de masa mai buna, c^j_m , sau (c) sa faca schimbarea organizationala discontinua si sa foloseasca tehnica de preproductie specifica c^k_1 . Optiunile (a) si (b) reflecta evaluarii ce sunt ;numai c implica alternativa « ce poate fi ».

In plus o capacitate determina reprezentarea dinamica a firmei. Capacitatatile unei firme servesc nu numai rezolvarii cererilor actuale, ci si plasarii acestora intr-o pozitie care sa permita realizarea investitiilor pentru a lansa noi produse care sa corespunda conditiilor cerute de schimbare. Lansam ideea inertiei prin reorganizarea costurilor produse de schimbarea de la o capacitate la alta, de la productia de masa la cea specifica sau de la farmacologia conventionala la biotehnologie. Notam aceste mari costuri organizationale ale schimbarii prin Δ_{ij} . De exemplu costul schimbarii de la c_n (productie de masa)la c_1 (productie specifica) poate fi nota ca Δ_{ml} .

In interiorul capacitatii organizationale,costurile schimbarii sunt mici,dar nici nesemnificative.In acelasi timp ,continuand in interiorul aceleasi familii permite firmei sa capitalizeze efectele invataturii locale.Daca firma continua in c^i_m sau se misca spre o mai buna tehnica de masa c^j_m atunci va invata ulterior prin practica.

Pentru a rezuma importanta costurilor schimbarii intre toate combinatiile capacitatilor si tehnologilor notam costul schimbarii de la capacitatea c^i_m la c^j_1 ca fi ... .

Consideram un exemplu special unde familia productiei de masa c_m contine doua moduri tehnologice c^1_m si c^2_m si familia productiei specifica c_l contine un singur mod tehnologic c^3_l . Tabelul 1 prezinta matricea schimbarii care contine costurile tehnologice si organizationale.O intrare negativa indica valoarea invataturii continuand sa foloseasca aceasi tehnologie sau organizare. Un semn(indicatie) mai mare indica o valoare mai mare.In general, elementele de pe diagonala din matricea costului schimbarii vor contine intrarile negative indicand invatarea acumulata prin exploatarea capacitatilor existente.

Legarea interiorului si exteriorului : functile profitului

Noi putem nota obiectivele firmei.Fiecare set de capacitate c^i_m are o functie de profit corespunzatoare care este obtinuta prin rezolvarea problemei profitului maxim obtinut :

$$\Pi(\theta, c_m^i) = \max_{y \in C} \theta \cdot y$$

unde θ este un vector adaptat calitatii pretului de intrare si iesire si y este vectorul nivelor de intrare si iesire ce este determinat de setul capacitatilor. Aceasta exprimare simpla indica abilitatea firmei de a alege cea mai buna strategie pentru resursele sale organizationale.

Setul capacitatilor critice

Profitul statistic maxim cand nu exista costuri de schimbare (schimbatoare)

Pentru a intelege implicațiile simple ale descrierii noastre, consideram cazul static unde firma maximizeaza profiturile sale pe o singura perioada. Firma infrunta « pretul adaptat calitatii » determinat, θ . Profitul optimut e o singura perioada cand se opereaza sub setul capacitatilor c si se infrunta θ , este notat $\Pi(\theta_t, c)$. Aceasta descriere simpla subliniaza ideea ca firmele sunt eterogene si profiturile lor sunt, ambele, determinate de pretul iesirii si de capacitatile lor organizationale.

Ca un prim pas, firma ignora inertia organizationala si nu optine nici o capacitate posibila C . Apoi putem defini o capacitate statistica c^* ca :

$$c^*(\theta) = \underset{c \leq C}{\operatorname{argmax}} [\Pi(\theta_t, c)]$$

In acest exemplu, c^* ia un element, fie din familiile de masa, fie din cele specifice, aceasta depinzand de functiile respectivului profit si de realizarea particulara a lui θ . *Desi simpla, aceasta definitie statistica stabileste principala noastra dorinta, adica selectia capacitatii principale depinde de evaluarea pietii sale.* Nucleul (mijlocul) nu este determinat exogen ca trasatura a organizatiei. Mai degraba el este combinatoria bunurilor tehnice si organizatorice responsabile pentru valoarea data de mediu si pozitia firmei in peisajul comercial.

Maximizarea profitului static cu schimbarea costurilor

Consideram acum un caz unde schimbarea intre capacitatii implica costuri de reorganizare. Setul critic de capacitate depinde nu numai de θ , ci si de caracteristicile functiilor profitului divers, si de setul de capacitate folosit in momentul actual. De exemplu, dac firma foloseste in mod curent c_m^i setul profitului optim al unei singure perioade este dat de solutia la urmatoarea problema:

$$\Pi(\theta_t, c_m^i) = \max_{c_l^j \in C} [\Pi(\theta_t, c_l^j) - \delta_{ml}^{ij}]$$

Figura 3 ilustreaza aceasta alegere, in cazul in care familiile de masa si cele specifice contin fiecare numai o singura tehnica. In domeniul lipsei de costuri, tehnica specifica domina in mare parte tehnica de masa. Oricum, cu costurile variabile, comparatia relevanta este intre functia profitului tehnicii de masa folosite in mod curent si profiturile tehnicii specifice costurilor variabile. Cand θ scade, sub intersectia punctului θ^* , regula deciziei statice anuleaza familiile variabile. Cu alte cuvinte, Tushman si O'Reilly (1997) observa ca si multi altii, adoptarea schimbarii inovatoare se produce cand o firma se afla intr-o serioasa.

Dinamica valorii maxime

Analiza statica ignora impactul alegerii capacitatii actuale, asupra alegerilor viitoare. Cand valorile viitoare ale lui θ se dezvolta in mod stochastic, decizia curenta in-fluenteaza de asemenea toate deciziile viitoare. Decizia luata de producatorul de masini de a investi in produse industriale flexibile folosind productia specifica, prezinta riscul ca piata americana sa decida brusc sa cumpere autovehicole mari de vacanta, fabricate prin tehnica standard a productiei de masa. Dar acum ei infrunta problema de a investii in produse industriale specifice si acest lucru nu poate fi usor deschimbat. Legatura stransa dintre organizare si tehnologie este esentiala pentru a intelege de ce capacitatatile schimba radical intelegerarea strategiei si nu numai optiune de a intra pe piata, dar si selectia competitiei.

Modelul de a analiza in totalitate implicatiile inertiei este de a relata explicit problema tot timpul. Pe a face asta, nu mai lucram direct cu functiile profitului, ci cu functia valorii (evaluarii). In timp ce, din punct de vedere tehnic aceasta problema este dificil de rezolvat, formula sa este atat intuitiva cat si logica. La un anumit moment in timp (t), aceasta formulare trateaza valoarea prezenta a tuturor beneficiilor oferite de comportamentul optim viitor, ca fiind reprezentat de functia valorilor $V(\theta_t, c_m^i)$. Functia valorii este solutia bine cunoscuta a ecuatiei Bellman :

$$V(\theta_t, c_m^i) = \max_{c_l^j} \{ [\Pi(\theta_t, c_l^j) - \delta_{ml}^{ij}] + \rho E_t [V(\theta_{t+1}, c_l^j)] \}$$

unde c_m^i este perechea actuala de capacitate (alcatuita din tehnologia i si organizarea m), iar j si l sunt alese din setul tehnologic si organizatoric la timpul $t+1$.

Ecuatia Bellman are o formulare intuitiva pentru a evalua direct alegerea ca-pabilitatilor actuale (primul termen in paranteze) cu valoarea permanenta in viitor (al doilea termen in paranteze). Aceasta ecuatie indica ca in fiecare perioada producatorul contempla schimbare in noua capacitate. Daca alege capacitatea c_l^j realizeaza beneficiile $\Pi(\theta_t, c_l^j)$ dar plateste costurile schimbarei δ_{ml}^{ij} , si apoi ajunge la perioada urmatoare cu functia valorii $V(\theta_{t+1}, c_l^j)$. Aceasta valoare depinde de capacitatea aleasa c_l^j ca si de valoarea starii variabile in perioada urmatoare, θ_{t+1} . Deoarece θ_{t+1} este necunoscut la momentul t, avem noi perspective; si discutam si despre ρ .

In fiecare perioada, producatorul alege c_l^j care maresteste valoarea proiectului. Aceasta alegere poate fi interpretata ca definind *capacitatea dinamica* ca :

$$c^{**} = \arg\max_{c_l^j} \{ [\Pi(\theta_t, c_l^j) - \delta_{ml}^{ij}] + \rho E_t [V(\theta_{t+1}, c_l^j)] \}$$

In absenta costurilor variabile solutia la aceasta problema este simpla: alegem in fiecare perioada capacitatea c_l^j care maximizeaza $\Pi(\theta_t, c_l^j)$ in acea perioada. Aceasta este ca-pacitatea statistica critica discutata mai devreme. Oricum, prezenta costurilor varialbile determina o analiza anterioara, necesara. In cazul reorganizarii costisitoare, distribuirea probabila a preturilor viitoare afecteaza alegerea actuala a organizarii si tehnologiei.

Aceasta definitie a capacitatii dinamice reliefaaza reinterpretarea data de noi a " nucleului (mijlocului) principal". Nucleului (mijlocului) principal este capacitatea setului (i.e. combinarea elementelor de organizare cu cele tehnologice) care permite fir-mei sa aleaga strategia dinamica optima pentru un pret dat realizarii factorului strategic.

Isteria si inertia

Cu ajutorul conceptelor de mai sus, putem sa analizam mai profund banda is-teriei data in figura 2. Isteria este un concept critic, deoarece arata ca inertia nu este exclusiv consecinta miopei , dar ea insasi este sensibila la schimbarile mediului si la competenta firmei. O firma mai competenta este, paradoxa, mai predispusa stagnarii. Daca o firma este incapabila sa aleaga raspunsul optim, aceste conditii conduc (spre) o capcana a competentei care este exprimata de grupul isterical. In figura 4, profitul functioneaza pentru doua seturi de capacitatii si rezultatul grupului isterical este reprezentat

grafic. De cand analiza dinamica inregistreaza impactul deciziei curente de schimbare asupra tuturor decizilor viitoare de schimbare, grupul isterical este mai departe decat in analiza statica.

In cazul in care schimbarea nu costa, ea se produce acolo unde cele doua functii se intersecteaza. Prezenta cheltuielilor are doua efecte :static si istic.Costurile statice rezulta din schimbarea produsa la valoarea θ , und eprofiturile asociate cu noul mod justifica cheltuielile adoptarii unor noi capacitatii organizationale pentru productia slaba. θ ar trebui sa refuze acest punct al schimbarii pentru a justifica cheltuielile schimbarii returnate productiei de masa.

Grupul dintre cheltuielile schimbarii este subevaluat deoare ce se cerceteaza numai cheltuielile statice. Datorita posibilitatilor ca θ sa revina la valoarea anterioara firma insista sa foloseasca aceasi strategie si asteapta sa vada cum evolueaza preturile pe viitor. Oricum, la un moment dat, θ are o anumita valoare care nu justifica doar cheltuielile de schimbare, dar si cheltuielile de greutate atasate schimbarii. Domeniul asociat lipsei de actiune dintre schimbarea interioara si cea exterioara a capacitatii ceea ca definim « grup dinamic de isterie » este descris in figura 4.

Capcanele competentei si invatand sa inveti

Datorita beneficiilor invatarii practice, exploatand in mod simplu capacitatatile curente putem ajunge la sporirea si imbunatatirea rezultatelor. Ca urmare, functia profitului poate fi descrisa ca o schimbare exterioara in timp. Persistand in activitatatile sale curente , firma devine in mod simtitor mai competenta. Tehnica productiei de masa este exprimata printr-o rutina bine inteleasa care unește tehnologia si oamenii in principii cunoscute de organizare a muncii. Pericolul ramane bineinteleas: acest θ va sari instantaneu la o anumita valoare sau va traversa un prag critic, caz in care competenta firmei nu va mai fi de ajutor. Intr-un cuvant, cunostintele acumulate din vechea tehnica duc la « capcana competentei ». Totusi, ca o consecinta, imbunatatirea productiei de masa, este mai putin atractiva decat schimbarea capacitatilor de organizare. Deci, o firma ar putea pastra in mod rational, modul sau de functionare, deoarece a devenit atat de buna facand lucruri proaste. Dougherty (1955) a numit acest lucru « nucleul (mijlocul) incompetent ». Exploatarea cunostintelor curente conduce la invatarea practica ; primejdia este ca aceasta invatare sporeste rigiditatea firmei.

Pentru a accelera tranzitia spre o noua tehnica, firma poate decide proactiv sa aloce resurse pentru a experimenta noul tehnologie. Diversitatea resurselor incetineste acumularea invatarii cu actuala tehnica. In acelasi timp, sporeste valoarea optiunii de a schimba noile capacitatati, coborand cheltuielile schimbarii. Pentru a caracteriza acest larg meniu de posibilitati , figura 5, descrie decizia unei firme ce a acumulat cunostinte proprii despre productia tehnologica actuala, la fel ca si despre invatarea rezultata din experimentarea noilor metode.

Discutie : Cat de buna e euristica ?

Teoria optiunii strategice, este evident, o euristica complexa pentru a fi aplicata, desi are moduri rezonabile pentru a simplifica aplicatia.(Bowmann si Moskowitz, 1997). Totusi, asa cum BCG nu are nevoie sa masoare cheltuielile, o competenta euristică de baza, nu are intotdeauna nevoie sa evaluateze optiunea. In schimb, datorita insistentei pe valoarea competentei derivata de la pretul de piata al bunurilor corelate, teoria optiunii strategice aranjeaza analiza competentei principale pentru a intelege evaluarea ca pe ceva sensibil, opus fortelor competitive. Aceste forte tind sa limiteze exploatarea potentialului competitiei datorita considerentului efectelor asupra pretului si concurentei.

O problema speciala pentru analiza optiunilor reale, este considerentul mai explicit al interactiunilor competitive si pozitionarilor. Evaluarea optiunii strategice presupune o identificare a pretului pietei din care sa derive copia bunului fundamental. Pe pieptele financiare, acest pret este dat usor de sursa (capital) sau de viitoarele preturi. O importanta si rezonabila prespunere, este aceea ca exercitarea optiunii nu influenteaza valoarea portfoliului copiat.

Aceasta presupunere nu tine intotdeauna de optiunile reale din 2 motive. Primul, prin exercitarea unei optiuni pentru a intra pe piata, o firma influenteaza deseori preturile prin sporirea ofertei. Al doilea, intrand pe piata, concurrentii isi vor modifica comportamentul.

Problema obtinerii evaluarii pirtei externe este dificila mai ales cand con-junctura este si ea noua. Acest lucru poate adevarat pentru orice euristica, dar noi l-am adaugat ca alternativ pentru orice evaluare tehnologica.

Concluzii

Analiza reala furnizeaza bazele teoretice pentru folosirea euristicii cu scopul de a obtine competente si capacitatii de baza. Apoi, in mod ironic, derivarea optiunii de valoare de la cunostintele asimilate la bunurile organizationale, afecteaza evaluarea financiara a firmei. Deoarece organizatiile sunt alcătuite din sisteme cuplante, valoarea unei firme nu este reflectata de valoarea actuala a partilor ei componente, ci in potentialul combinativ de a fructifica aceste capacitatii pentru inovatii pe piata existenta sau pe piete noi.

Aprofundand si mai mult subiectul, colaborarea dintre oameni si tehnologie este sursa valorii, de aceea se intareste argumentul actual potrivit caruia avantajul cel mai durabil al unei firme consta in resursele sale umane.

Concluzia paradoxala pentru aplicatia sustinuta a modelului finaciar al firme-lor este cea de la sfarsit : baza principala a valorii unei firme este capacitatea sa organizatorica de a exploata bunurile actuale si de a explora oportunitatile viitoare.

Eforturile recente in teoria organizatorica pentru a cuprinde analiza sistemelor complexe sublinieaza importanta intelegerii distantei dintre capacitatii si schimbarile mediului. O euristica potrivita care reiese din sistemele complexe, este aceea de a intelege conjunctura ca reprezentand asteptarile pietei privind valoarea capacitatilor organizatorice. Optiunile abordate acum indica, ca firmele construiesc puncti expolaratori intre "culmi" pentru a se apara impotriva unor schimbari aparute pe neasteptate in peisajul economic. Dar, pentru a intelege directia explorarii, este necesar sa cunosti nu numai distanta si locul "culmilor", ci este de asemenea important sa cunosti inaltimea acestora. Este logic ca teoria pozitiva a inertiei organizatorice trebuie sa sugereze ca cea mai valoroasa euristica este aceea ce identifica optiunile bune pentru directie si timpul necesar pentru schimbarile organizatorice.